

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Найважливішою проблемою ефективного розвитку підприємств в новітніх умовах господарювання, яким властиві невизначеність і ризикованість ведення бізнесу, високий рівень конкуренції і мінливість споживчих переваг внаслідок погіршення купівельної спроможності і добробуту українців, є забезпечення фінансової безпеки як основної складової економічної безпеки підприємства. Як наслідок – виникає науковий та практичний інтерес до створення на підприємстві власної системи безпеки, що орієнтована на своєчасне виявлення та запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам, забезпечення захисту інтересів підприємства та досягнення ним основної мети діяльності.

Формування системи фінансової безпеки на підприємстві повинно передбачати взаємозв'язок чітко визначених цілей і завдань кожного рівня управління, при цьому вибираючи оптимальні шляхи реалізації рішень. Сніщенко Р.Г. під системою фінансової безпеки пропонує розуміти сукупність інструментів та відповідного забезпечення фінансової безпеки яка виконує функції контролю, аналізу, регулювання, прогнозу фінансового стану підприємства з метою досягнення цілей його господарської діяльності та ефективної протидії зовнішнім і внутрішнім негативним впливам [1, с. 97].

Основними завданнями системи забезпечення фінансової безпеки суб'єкта господарювання є:

- вчасне виявлення та ідентифікація ризиків фінансової безпеки та розробка заходів, щодо їх запобігання;
- нівелювання реальних внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій безпеці підприємства;
- забезпечення фінансової стабільності та економічної ефективності діяльності суб'єкта господарювання;
- аналіз поточного стану, моніторинг показників щодо наявності залишкових посткризових явищ і проблемних ситуацій та адаптація системи задля найкращого забезпечення фінансової безпеки суб'єкта господарювання [2].

Для ефективною реалізації визначених завдань системою фінансової безпеки передбачено певні елементи її структури:

- інструменти – менеджмент, облік, аудит, фінансово-економічний аналіз;

- принципи – безперервність, плановість, забезпеченість, результативність, прозорість, всеохоплюваність, інтегрованість, незалежність;
- функції – індикаторна, регулятивна, прогнозна, аналітична;
- забезпечувальні компоненти – теоретичне, методичне, організаційне, технічне, програмне.

Для якісного функціонування системи фінансової безпеки на підприємстві повинен бути визначений механізм її забезпечення в основі якого лежить системне поєднання інструментів, методів, важелів та інформаційно-аналітичного забезпечення [2]. Орлик О.В. в структурі механізму фінансової безпеки пропонує формувати такі локальні механізми: адаптації, діагностики, ідентифікації загроз, прогнозування проблем формування фінансової безпеки [3, с. 179].

Визначальним є механізм адаптації, що включає діагностику ринкового середовища, синтез адаптивних моделей, прийняття адаптивних рішень і аналіз адаптивних стратегій. Підприємство, щоб досягнути успіху в бізнесі, повинно постійно прилаштовуватися до вимог зовнішнього середовища та своєчасно реагувати на його зміни. Для цього необхідно освоїти, досліджувати та застосовувати методи адаптації підприємства та формувати моделі поведінки підприємства, кожна з яких визначає його готовність до адаптації: активна; консервативна; змішана.

Таким чином, з метою підтримки належного рівня, фінансової безпеки виходячи з потреб конкретного підприємства, його цілей, політики і стратегії система фінансової безпеки підприємства зводиться до створення, уточнення і подальшого управління механізмом забезпечення.

Інформаційні джерела:

1. Сніщенко Р. Г. Система фінансової безпеки як інструментарій учасника фінансового ринку. Облік і фінанси. 2016. № 3. С. 95-101.
2. Чеберяко О.В., Кривовяз М.А. Структурні елементи системи забезпечення фінансової безпеки підприємства. Ефективна економіка. 2015. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4377>
3. Орлик О. В. Економічна безпека підприємства: властивості, стратегія та методи забезпечення. Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки : колективна монографія : у 2 т. Дніпропетровськ, 2014. Т. 2. С. 176–182.